

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 1**

1-) Metinde verilen askerî benzetmede, farklı toplulukların ihtiyaçlarının eksiksiz karşılanması hangi sonuca delil sayılıyor? (22 kelime)

Bu düzen, her şeyi bilen,

2-) Bahar mevsiminin bir ordugâha benzetilmesinin temel sebebi nedir? (23 kelime)

Çünkü baharda çok farklı canlı

3-) Metinde yeryüzünde kaç çeşit canlı topluluğuna dikkat çekilerek düzenin büyüklüğü anlatılıyor? (10 kelime)

Yaklaşık dört

4-) Bu canlı toplulukları arasında hangi bakımlardan farklılık bulunduğu özellikle vurgulanıyor? (22 kelime)

Beslenme biçimleri, savunma araçları, giyimleri

5-) Buna rağmen bu büyük düzen içinde hangi iki olumsuzluğun yaşanmadığı ifade ediliyor? (10 kelime)

Hiçbir şeyin

6-) İnsan ordusu ile bahardaki canlılar düzeni karşılaştırıldığında hangi taraf daha üstün gösteriliyor? (14 kelime)

Yeryüzündeki bahar düzeni

7-) Metne göre askerlik ilmi, dikkatli bir insana neyi fark ettirebilir? (13 kelime)

Kâinattaki bu büyük

8-) Parçada yalnızca bilgi vermek mi amaçlanıyor, yoksa duygusal bir yönlendirme de var mı?

Açıklayınız. (17 kelime)

Sadece aklî bir ispat

9-) “Tek bir kumandan” fikri, inanç bakımından hangi ana düşünceyi destekler? (14 kelime)

Birlik inancını, yani

10-) Metnin ana mesajını kendi cümlelerinizle özetleyiniz. (20 kelime)

Baharda görülen çok geniş ve

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 2**

1-) Parçada önce hangi alan üzerinden örnek kuruluyor? (8 kelime)

Askerlik ve

2-) Örnekteki ordunun dikkat çekici tarafı nedir? (12 kelime)

Çok farklı topluluklara

3-) Bu örnek daha sonra tabiattaki hangi sahneye uygulanıyor? (9 kelime)

Baharda yeryüzünde

4-) Metinde baharda canlılara verilen imkânlardan hangileri sayılıyor? (14 kelime)

Uygun dış görünüşleri,

5-) “Yeni bir ordu” ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor olabilir? (16 kelime)

Her baharda canlıların yeniden

6-) Canlıların ihtiyaçlarının “şaşırmadan” verilmesi neyi gösterir? (11 kelime)

Bu durum,

7-) Metinde neden insan ordusundan hareketle yeryüzüne geçiliyor? (18 kelime)

İnsanların bildiği bir düzen

8-) Bahar düzeninden hareketle Yaratıcı için hangi görev ve sıfat anlamları öne çıkarılıyor? (15 kelime)

Hükmeden, terbiye eden,

9-) Parçaya göre bu delili herkes aynı ölçüde fark eder mi? (15 kelime)

Hayır; özellikle dikkatli,

10-) Bu bölümün sonunda insandan beklenen tavır nedir? (9 kelime)

Hayranlık duyması,

### **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 3**

1-) Metindeki benzetmede kumandanın başarısı hangi iki özellikle kuvvetleniyor? (13 kelime)

Çok büyük bir

2-) Canlı türlerinin farklı ihtiyaçlara sahip olması neden önemli bir vurgu olarak kullanılıyor? (17 kelime)

Çünkü ihtiyaçlar birbirinden çok

3-) Bahar mevsimi niçin sıradan bir tabiat olayı gibi değil de planlı bir seferberlik gibi sunuluyor? (16 kelime)

Çünkü pek çok canlı

4-) Metinde bitkiler ve hayvanlar için kullanılan “milletler” benzetmesi ne işe yarıyor? (17 kelime)

Çeşitliliği, toplu hâlde var

5-) “Unutmamak” ve “şaşırmamak” ifadeleri ilahî yönetimin hangi yönlerine işaret eder? (11 kelime)

Sınırsız bilgiye,

6-) Askerî ilmin burada delil olarak kullanılmasının mantığı nedir? (18 kelime)

Ordu düzeni denince plan,

7-) Metin, tabiattaki düzeni kendiliğinden oluşmuş gibi mi gösteriyor? Neden? (14 kelime)

Hayır; çünkü bu

8-) Parçada geçen anlatım, sadece mantıkî bir çıkarım mı içeriyor, yoksa değer yargısı da taşıyor mu? (15 kelime)

Değer yargısı da

9-) “Kumandan-ı Akdes” ifadesinin işaret ettiği temel anlam nedir? (9 kelime)

Bütün eksikliklerden

10-) Bu parçadan çıkarılabilecek en temel inanç dersi nedir? (13 kelime)

Yeryüzündeki canlılık düzeni,

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 4**

1-) Metindeki ilk örnekte nasıl bir askerî yapı tasvir ediliyor? (16 kelime)

Çok sayıda farklı topluluktan

2-) Bu askerî yapıda sağlanan şeyler arasında sadece yiyecek mi vardır? (13 kelime)

Hayır; yiyeceğin yanında

3-) Bütün bu farklı ihtiyaçların tek elden verilmesi neyi imkânsız hâle getirir? (7 kelime)

Rastgelelik

4-) Yeryüzünün “ordugâh” olarak sunulması hangi bakış açısını kazandırır? (16 kelime)

Tabiata sadece fiziksel bir

5-) Baharın her yıl yeniden gelmesi, metindeki delili nasıl güçlendiriyor? (18 kelime)

Çünkü bu düzen bir

6-) Parçada canlıların düzenli biçimde donatılması hangi ilahî sıfatlarla ilişkilendirilebilir? (8 kelime)

İlim, kudret,

7-) Metin, insanın öğrendiği bilimleri inançtan uzak bir alan gibi mi görüyor? (12 kelime)

Hayır; bilakis doğru

8-) “Aklı başında olanlar” sözüyle nasıl bir insan tipi öne çıkarılıyor? (15 kelime)

Gördüğünü düşünen, düzeni

9-) Parçada bilgi ile kulluk arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (17 kelime)

Kâinattaki düzeni doğru anlayan

10-) Metnin bütününden hareketle, bahar niçin bir iman delili sayılabilir? (17 kelime)

Çünkü sayısız canlı türünün

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 5**

1-) Metin, görünürde birbirinden çok farklı olan canlıları hangi ortak çerçevede birleştiriyor? (12 kelime)

Hepsini aynı ilahî

2-) Canlılara uygun “elbise” verilmesi ifadesiyle ne kastediliyor olabilir? (12 kelime)

Her canlının beden

3-) “Silah” benzetmesi canlılar için nasıl anlaşılabilir? (11 kelime)

Korunma vasıtaları,

4-) “Talim” ifadesi, hayvan ve bitkiler bağlamında hangi manaya gelebilir? (16 kelime)

Onların yaratılıştan gelen görevlerine

5-) “Terhis” benzetmesi canlılık düzeninde hangi sürece işaret ediyor olabilir? (16 kelime)

Hayat sürelerinin sona ermesi,

6-) Metinde verilen misal ile asıl anlatılmak istenen şey arasında nasıl bir ilişki var? (15 kelime)

Bilinen bir örnekten

7-) Yeryüzündeki bahar düzeninin insan ordusundan daha büyük gösterilmesi neye hizmet eder? (12 kelime)

İlahî kudretin büyüklüğünü

8-) Bu parça, tabiatı kendi kendine işleyen bağımsız bir sistem olarak mı sunuyor? (9 kelime)

Hayır; tabiat,

9-) Parçada son olarak hangi üç yöneliş öne çıkıyor? (11 kelime)

Allah’ı tanıma,

10-) Parçanın vermek istediği son mesajı kısa ve öz şekilde yazınız. (19 kelime)

Baharda yeryüzünde görülen geniş

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 6**

1-) Metnin temel ispat yöntemi nedir? (12 kelime)

Benzetme ve kıyas

2-) İlk örnekte anlatılan kumandan niçin “olağanüstü” olarak niteleniyor? (16 kelime)

Çünkü çok farklı ihtiyaçları

3-) Bu örneğin ardından yeryüzü hakkında hangi büyük tablo çiziliyor? (17 kelime)

Baharda bitkiler ve hayvanlarla

4-) Metinde düzenin mükemmelliği hangi ifadeler etrafında toplanıyor? (8 kelime)

Tamlık, düzenlilik,

5-) Parçada “bir tek kumandan” vurgusunun tekrarlanması neden önemlidir? (11 kelime)

Çünkü çokluk

6-) Askerî bilgi burada sadece meslekî bir alan mı olarak kalıyor? (13 kelime)

Hayır; aynı zamanda

7-) Metne göre bu delili gören kişide hangi iki sonuç birlikte doğmalıdır? (9 kelime)

Hem zihnî

8-) Parçada Allah için kullanılan farklı unvanlar, hangi yönleri öne çıkarıyor? (11 kelime)

Hükümrânlık, terbiye,

9-) Bu metinde bahar, yalnızca mevsim olarak mı ele alınıyor? (13 kelime)

Hayır; ilahî kudretin

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 1 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Metinde verilen askerî benzetmede, farklı toplulukların ihtiyaçlarının eksiksiz karşılanması hangi sonuca delil sayılıyor?

Bu düzen, her şeyi bilen, hiçbir ihtiyacı atlamayan ve bütün işleri kudretle yürüten üstün bir kumandanın varlığını gösteren bir delil kabul ediliyor.

2-) Bahar mevsiminin bir ordugâha benzetilmesinin temel sebebi nedir?

Çünkü baharda çok farklı canlı türleri yeniden ortaya çıkıyor; her birine uygun rızık, koruma, görünüş ve hayat düzeni topluca ve ölçülü şekilde veriliyor.

3-) Metinde yeryüzünde kaç çeşit canlı topluluğuna dikkat çekilerek düzenin büyüklüğü anlatılıyor?

Yaklaşık dört yüz bin farklı tür veya topluluğa dikkat çekiliyor.

4-) Bu canlı toplulukları arasında hangi bakımlardan farklılık bulunduğu özellikle vurgulanıyor?

Beslenme biçimleri, savunma araçları, giyimleri veya dış yapıları, eğitimleri sayılabilecek sevk ve idareleri ile görev sürelerinin bitiş şekilleri bakımından farklı oldukları belirtiliyor.

5-) Buna rağmen bu büyük düzen içinde hangi iki olumsuzluğun yaşanmadığı ifade ediliyor?

Hiçbir şeyin unutulmadığı ve hiçbir karışıklığın meydana gelmediği ifade ediliyor.

6-) İnsan ordusu ile bahardaki canlılar düzeni karşılaştırıldığında hangi taraf daha üstün gösteriliyor?

Yeryüzündeki bahar düzeni hem kapsam hem incelik hem de kusursuzluk bakımından daha üstün gösteriliyor.

7-) Metne göre askerlik ilmi, dikkatli bir insana neyi fark ettirebilir?

Kâinattaki bu büyük sevk ve idarenin sahibini, yöneticisini ve hâkimini tanımaya vesile olabilir.

8-) Parçada yalnızca bilgi vermek mi amaçlanıyor, yoksa duygusal bir yönlendirme de var mı?

Açıklayınız.

Sadece aklî bir ispat yapılmıyor; aynı zamanda hayranlık, hamd ve tesbih duygularıyla Yaratıcıyı sevmeye yönlendirme de bulunuyor.

9-) “Tek bir kumandan” fikri, inanç bakımından hangi ana düşünceyi destekler?

Birlik inancını, yani bütün varlık âleminin tek bir Rabbin idaresi altında bulunduğu düşüncesini destekler.

10-) Metnin ana mesajını kendi cümlelerinizle özetleyiniz.

Baharda görülen çok geniş ve kusursuz canlılık düzeni, tesadüfle açıklanamaz; bu düzen, her şeyi hikmetle yöneten tek bir Yaratıcıyı gösterir.



## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 2 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Parçada önce hangi alan üzerinden örnek kuruluyor?

Askerlik ve ordu düzeni üzerinden bir örnek kuruluyor.

2-) Örnekteki ordunun dikkat çekici tarafı nedir?

Çok farklı topluluklara ait ihtiyaçların tek merkezden, eksiksiz ve karışıklık olmadan karşılanmasıdır.

3-) Bu örnek daha sonra tabiattaki hangi sahneye uygulanıyor?

Baharda yeryüzünde ortaya çıkan bitki ve hayvanlar âlemine uygulanıyor.

4-) Metinde baharda canlılara verilen imkânlardan hangileri sayılıyor?

Uygun dış görünüşleri, besinleri, korunma vasıtaları, hayat düzenleri ve görevlerinin sona eriş biçimleri sayılıyor.

5-) “Yeni bir ordu” ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor olabilir?

Her baharda canlıların yeniden büyük bir topluluk halinde ortaya çıkması ve düzenli biçimde hayata başlaması kastediliyor.

6-) Canlıların ihtiyaçlarının “şaşırmadan” verilmesi neyi gösterir?

Bu durum, işin rastgele değil, ilim ve irade ile yürütüldüğünü gösterir.

7-) Metinde neden insan ordusundan hareketle yeryüzüne geçiliyor?

İnsanların bildiği bir düzen örnek alınarak daha büyük ve daha hayret verici ilahî düzen daha kolay kavratılmak isteniyor.

8-) Bahar düzeninden hareketle Yaratıcı için hangi görev ve sıfat anlamları öne çıkarılıyor?

Hükmeden, terbiye eden, idare eden ve her şeyi sevk eden bir Rab tasavvuru öne çıkarılıyor.

9-) Parçaya göre bu delili herkes aynı ölçüde fark eder mi?

Hayır; özellikle dikkatli, düşünen ve aklını yerinde kullanan kimseler bunu daha açık biçimde fark eder.

10-) Bu bölümün sonunda insandan beklenen tavır nedir?

Hayranlık duyması, kutsallığını kabul etmesi ve şükürle Allah’a yönelmesidir.

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 3 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Metindeki benzetmede kumandanın başarısı hangi iki özellikle kuvvetleniyor?

Çok büyük bir çeşitlilik içinde düzen kurması ve bunu eksiksiz biçimde yapmasıyla kuvvetleniyor.

2-) Canlı türlerinin farklı ihtiyaçlara sahip olması neden önemli bir vurgu olarak kullanılıyor?

Çünkü ihtiyaçlar birbirinden çok farklı olduğu hâlde hepsinin uygun şekilde karşılanması, üstün bir yönetimi daha açık gösteriyor.

3-) Bahar mevsimi niçin sıradan bir tabiat olayı gibi değil de planlı bir seferberlik gibi sunuluyor?

Çünkü pek çok canlı aynı dönemde ortaya çıkıyor, hazırlanıyor ve her biri yaşamına uygun donanımla gönderiliyor.

4-) Metinde bitkiler ve hayvanlar için kullanılan “milletler” benzetmesi ne işe yarıyor?

Çeşitliliği, toplu hâlde var oluşu ve her grubun kendine özgü özelliklerini daha somut şekilde anlamaya yardımcı oluyor.

5-) “Unutmamak” ve “şaşırmamak” ifadeleri ilahî yönetimin hangi yönlerine işaret eder?

Sınırsız bilgiye, kusursuz düzene ve hata yapmayan bir takdire işaret eder.

6-) Askerî ilmin burada delil olarak kullanılmasının mantığı nedir?

Ordu düzeni denince plan, disiplin ve komuta anlaşılır; benzer şekilde tabiatta görülen büyük düzen de bir komutanı düşündürür.

7-) Metin, tabiattaki düzeni kendiliğinden oluşmuş gibi mi gösteriyor? Neden?

Hayır; çünkü bu kadar farklı unsurun tam yerli yerince verilmesi bilinçli bir idareyi gerektirir.

8-) Parçada geçen anlatım, sadece mantıkî bir çıkarım mı içeriyor, yoksa değer yargısı da taşıyor mu?

Değer yargısı da taşıyor; bu düzen karşısında takdir, hayret ve tazim hislerinin uygun olduğu belirtiliyor.

9-) “Kumandan-ı Akdes” ifadesinin işaret ettiği temel anlam nedir?

Bütün eksikliklerden uzak, en yüce ve kutsal yönetici anlamıdır.

10-) Bu parçadan çıkarılabilecek en temel inanç dersi nedir?

Yeryüzündeki canlılık düzeni, Allah’ın birliğini, ilmini, kudretini ve idaresini gösteren açık bir derstir.

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 4 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Metindeki ilk örnekte nasıl bir askerî yapı tasvir ediliyor?

Çok sayıda farklı topluluktan oluşan, her birinin ihtiyacı ayrı olan büyük bir askerî yapı tasvir ediliyor.

2-) Bu askerî yapıda sağlanan şeyler arasında sadece yiyecek mi vardır?

Hayır; yiyeceğin yanında silah, giysi, eğitim düzeni ve terhisle ilgili işler de vardır.

3-) Bütün bu farklı ihtiyaçların tek elden verilmesi neyi imkânsız hâle getirir?

Rastgelelik ve başıboşluk ihtimalini imkânsız hâle getirir.

4-) Yeryüzünün “ordugâh” olarak sunulması hangi bakış açısını kazandırır?

Tabiata sadece fiziksel bir alan olarak değil, ilahî idarenin işlediği düzenli bir saha olarak bakmayı sağlar.

5-) Baharın her yıl yeniden gelmesi, metindeki delili nasıl güçlendiriyor?

Çünkü bu düzen bir defalık değil, sürekli tekrar eden ve her seferinde başarıyla işleyen bir düzen olarak görülüyor.

6-) Parçada canlıların düzenli biçimde donatılması hangi ilahî sıfatlarla ilişkilendirilebilir?

İlim, kudret, irade, hikmet ve rububiyet sıfatlarıyla ilişkilendirilebilir.

7-) Metin, insanın öğrendiği bilimleri inançtan uzak bir alan gibi mi görüyor?

Hayır; bilakis doğru bakıldığında bilimlerin Allah'ı tanımaya götüren bir ölçü sunduğunu düşünüyor.

8-) “Aklı başında olanlar” sözüyle nasıl bir insan tipi öne çıkarılıyor?

Gördüğünü düşünen, düzeni fark eden ve peşin yargıyla değil tefekkürle yaklaşan insan tipi öne çıkarılıyor.

9-) Parçada bilgi ile kulluk arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

Kâinattaki düzeni doğru anlayan kişi, sadece bilgi sahibi olmakla kalmaz; bu bilgiyi hamd ve tesbihle kulluğa dönüştürür.

10-) Metnin bütününden hareketle, bahar niçin bir iman delili sayılabilir?

Çünkü sayısız canlı türünün aynı dönemde kusursuz biçimde hazırlanması, tek ve mutlak bir Yaratıcının tasarrufunu açıkça gösterir.

## **lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 5 -**

### **CEVAPLAR**

- 1-) Metin, görünürde birbirinden çok farklı olan canlıları hangi ortak çerçevede birleştiriyor?  
Hepsini aynı ilahî idare altında bulunan büyük bir düzenin parçaları olarak birleştiriyor.
- 2-) Canlılara uygun “elbise” verilmesi ifadesiyle ne kastediliyor olabilir?  
Her canlının beden yapısına, örtüsüne ve yaşamasına uygun biçimde yaratılması kastediliyor olabilir.
- 3-) “Silah” benzetmesi canlılar için nasıl anlaşılabilir?  
Korunma vasıtaları, savunma özellikleri veya hayatta kalmalarını sağlayan donanımlar olarak anlaşılabilir.
- 4-) “Talim” ifadesi, hayvan ve bitkiler bağlamında hangi manaya gelebilir?  
Onların yaratılıştan gelen görevlerine uygun şekilde sevk edilmeleri ve fitrî düzen içinde hareket etmeleri manasına gelebilir.
- 5-) “Terhis” benzetmesi canlılık düzeninde hangi sürece işaret ediyor olabilir?  
Hayat sürelerinin sona ermesi, görevlerinin tamamlanması veya mevsimsel döngü içinde sahneden çekilmeleri anlamına işaret ediyor olabilir.
- 6-) Metinde verilen misal ile asıl anlatılmak istenen şey arasında nasıl bir ilişki var?  
Bilinen bir örnekten bilinmeyene geçiliyor; insan ordusundaki düzen, bahardaki ilahî düzeni anlamaya bir basamak yapıyor.
- 7-) Yeryüzündeki bahar düzeninin insan ordusundan daha büyük gösterilmesi neye hizmet eder?  
İlahî kudretin büyüklüğünü ve delilin kuvvetini daha etkili biçimde hissettirmeye hizmet eder.
- 8-) Bu parça, tabiatı kendi kendine işleyen bağımsız bir sistem olarak mı sunuyor?  
Hayır; tabiat, emredilen ve yönetilen bir saha olarak sunuluyor.
- 9-) Parçada son olarak hangi üç yöneliş öne çıkıyor?  
Allah’ı tanıma, O’nu yüceltme ve O’na hamd etme yönelişleri öne çıkıyor.
- 10-) Parçanın vermek istediği son mesajı kısa ve öz şekilde yazınız.  
Baharda yeryüzünde görülen geniş ve kusursuz canlılık düzeni, Allah’ın varlığına, birliğine ve her şeyi idare ettiğine güçlü bir şahittir.

## lisans meyve-risalesi-p17-6-mesele-fenlerden-temsiller-ordu-misali - Set 6 -

### CEVAPLAR

1-) Metnin temel ispat yöntemi nedir?

Benzetme ve kıyas yoluyla görünen bir düzen üzerinden görünmeyen hakikati kavratma yöntemidir.

2-) İlk örnekte anlatılan kumandan niçin “olağanüstü” olarak niteleniyor?

Çünkü çok farklı ihtiyaçları olan büyük bir topluluğu tek başına eksiksiz şekilde sevk ve idare ediyor.

3-) Bu örneğin ardından yeryüzü hakkında hangi büyük tablo çiziliyor?

Baharda bitkiler ve hayvanlarla dolan, çok çeşitli canlıların düzenli biçimde ihtiyaçlarının karşılandığı büyük bir hayat sahnesi çiziliyor.

4-) Metinde düzenin mükemmelliği hangi ifadeler etrafında toplanıyor?

Tamlık, düzenlilik, unutulmama ve karıştırmama fikirleri etrafında toplanıyor.

5-) Parçada “bir tek kumandan” vurgusunun tekrarlanması neden önemlidir?

Çünkü çokluk içindeki düzenin tek merkezli bir idareye dayandığını göstermek istiyor.

6-) Askerî bilgi burada sadece meslekî bir alan mı olarak kalıyor?

Hayır; aynı zamanda kâinattaki nizamı okuyup Allah’ı tanımaya yarayan bir ölçü hâline geliyor.

7-) Metne göre bu delili gören kişide hangi iki sonuç birlikte doğmalıdır?

Hem zihnî kabul hem de kalbî hayranlık birlikte doğmalıdır.

8-) Parçada Allah için kullanılan farklı unvanlar, hangi yönleri öne çıkarıyor?

Hükümlerlik, terbiye, idare, sahiplik ve mutlak komuta gibi yönleri öne çıkarıyor.

9-) Bu metinde bahar, yalnızca mevsim olarak mı ele alınıyor?

Hayır; ilahî kudretin ve birliğin sergilendiği canlı bir tecelli alanı olarak ele alınıyor.